

UNIAREA POPORULUI

Proprietar: IULIU MAIOR junior

Inscrisă în registrul publicațiilor periodice al Tribunalului
Târnava-Mică sub Nr. 3-1933

ABONAMENTUL PLĂTIT ÎNAINTE:

pe un an 10.000 Lei,
pe o jumătate de an 5000 Lei,
pe trei luni 2500 Lei.

Intemeietori: Al. Lupeanu-Melin și Iuliu Maior
Director: ION POPU-CÂMPEANU

Adresa: BLAJ, jud. Târnava-Mică. Telefon Nr. 168

ABONAMENTELE

Incep la 1 Ianuarie, 1 Aprilie,
1 Iulie și 1 Octombrie.

Prețul acestui număr 200 Lei

Orfanii de războiu

de Teodor Seiceanu

Războiul cel lung și greu s'a terminat de un an și pacea, mult așteptată de toți, se apropie. Urmele războiului însă sunt multe și va mai trece timp îndelungat până când vor putea fi șterse cu totul, de pretutindeni.

Una dintre cele mai însemnate și gingașe probleme, care însă rămâne mereu prezentă chiar după trecerea anilor, este problema orfanilor de războiu. De aceea problema orfanilor de războiu prin latura ei morală, ca și prin răspunderea ce revine fiecăruia — atât conducătorilor de state cât și societății însăși — trebuie să formeze una din preocupările ceasului de față. Căci viața unui orfan a fost întotdeauna neasemuit de tristă. Orfanul simte mereu golul din jurul lui, nepăsarea cu care este privit de unii din semenii săi, și-și dă seama de lipsa dragostei sincere și încălzirea unui suflet apropiat.

Nenorocirea cea mai mare e atunci, când cineva e orfan de amândoi părinți. Rămăși în grija unor rudeni apropiate, care, ca să se scape de orice răspundere, îl trimit în diferite internate, unde — de cele mai multe ori — același gol și pustiu îl însoțește pe bietul orfan. Vacanțele școlare îi aduc aceeași tristețe...

Unii dintre ei cari n'au nici măcar existența asigurată, trăiesc din mila oamenilor cumsecade. Lipsiți de supravegherea unei mame iubitoare și de autoritatea tatălui, ei vor duce — la adăpostul milei și al indiferenței noastre — o viață de câine...

Țara însă este a tuturor și toți suntem datori să ne-o apărăm, când nevoia o cere! Toți să ne dăm sângele și viața pentru existența ei și a neamului! Și totuși, nu toți și-au jertfit viața sau ceva din bunăstarea lor, pentru a o apăra în vremurile grele prin care am trecut. În timp ce părinții orfanilor de războiu își dădeau viața, pentru a ne asigura nouă, tuturor, o viață mai liniștită, câți nu s'au îmbogățit din durerile și sărăcia lor?!

Dar nu numai statul este dator să se intereseze de soarta orfanilor de războiu, ci și noi, fiecare, avem o datorie sfântă să îngrijim de viața și de viitorul

lor. Problema aceasta, ca și a invalizilor de războiu, nu se poate rezolva, prin dania noastră, ci printr'o participare a tuturor, în raport cu veniturile și mijloacele de care dispun. Așa se va putea înfăptui ocrotirea orfanilor de războiu. De aceea, pentru aceasta, din contribuția tuturor, să se construiască nenumărate cămine, unde să fie crescuți toți orfanii de războiu fără părinți sau ale căror familii sunt lipsite de mijloace necesare pentru existență.

În aceste cămine mari și luminoase, construite departe de șomotul orașelor, în locuri frumoase și sănătoase, orfanii noștri trebuie să găsească o îngrijire vrednică de jertfele părinților lor. Cred că se vor găsi destule femei cu suflet, care să fie gata pentru a se jertfi acestor ființe mici și scumpe tuturor. Inimile calde și delicate ale acestor femei, vor ști să mângâie sufletele nenorocite și sensibile ale orfanilor, înlocuind prin bunăstarea, grija și iubirea lor duioasă, adevărata dragoste părintească, care le lipsește.

Prin atenția aceasta a noastră, să deșteptăm în sufletele acestor copilași, recunoștința patriei. Căci, toți avem datoria să veghem asupra orfanilor de războiu, acești copii nenorociți ai țării.

Pregătiri în vederea alegerilor

La ministerul de justiție se lucrează la desăvârșirea tuturor chestiunilor în legătură cu alegerile. O comisie va întocmi tabloul cu semnele electorale cari vor fi puse la îndemâna partidelor. În cazul când două partide cer același semn, se va da partidului care l-a cerut mai întâi.

Tipărirea listelor electorale

S'a început tipărirea listelor de înscriere ale alegătorilor, la noile alegeri, cari se vor ține în Octombrie. Îndată ce vor fi terminate vor fi trimise tuturor circumscripțiilor electorale din țară.

Delegația română la conferința de pace.

În comisia guvernului pentru afaceri străine s'a hotărât cine va intra în delegația, care să apere interesele României la conferința de pace dela Paris. Fac parte din această delegație: Domnii Gheorghe Tătărescu, Lucrețiu Pătrășcanu, Ștefan Voitec și I. G. Maurer. Din această delegație mai fac parte și d-nii Richard Franasovici Păclișanu și S. Stoilov.

Între patroni și muncitori

Între patroni (șefii unor întreprinderi industriale) și muncitori există o veche și adâncă neînțelegere: și unii și alții ar vrea să aibă cât mai multe drepturi și cât mai puține datorii. Pentru înlăturarea acestei neînțelegeri, care de multe ori a mers până la dușmănie împreună cu vărsare de sânge, s'au încercat o mulțime de leacuri. Singurul leac însă într'adevăr mântuitor a fost cel propus de Biserica Catolică.

Ce spune Biserica? Ea spune că pentru înlăturarea neînțelegerilor dintre patroni și muncitori, nu este alt mijloc mai potrivit decât respectarea și dintr'o parte și din alta atât a drepturilor cât și mai ales a datoriilor. Ea spune, că muncitorul are dreptul la un salariu cinstit din care să poată trăi el și familia sa; dreptul de a nu fi supus unei munci istovitoare; dreptul de a i-se mărgini orele de muncă; dreptul la odihna de Dumineca; dreptul de a întemeia un cămin cinstit; dreptul de a-și vedea de mântuirea sufletului, ș. a. m. d. Dar Biserica spune că muncitorul are și datoria de a da patronului, în întregime, munca la care s'a angajat prin contract liber încheiat; datoria de a nu lovi pe patron nici în bunurile sale și nici în persoana sa; datoria de a exclude (scoate) din revendicările sale orice violență, ș. a. m. d.

Patronilor le spune că dacă ei au dreptul de a pretinde dela muncitori muncă și respect, și ei au datoria de a respecta în muncitor demnitatea de om și de creștin; de a ține seamă de interesele spirituale ale muncitorului; de a-i da salariul ce i-se cuvine și de a nu-i specula truda și sudoarea; de a se purta cu dragoste creștinească față de el.

Tot Biserica spune că atât patronii cât și muncitorii trebuie să se socotească frați, fiind fiii aceluiaș Părinte ceresc, și chemați la aceeaș moștenire veșnică; că aceste două clase sociale trebuie să se unească și completeze armonios, rămânând însă una fiecare în funcția sa, căci nu poate exista capital fără muncă și nici muncă fără capital. Acolo unde patronii și muncitorii au urmat aceste sfaturi și porunci ale Bisericii, conflictele, certurile și grevele au dispărut; patronii și muncitorii n'au format decât o familie a cărei membri s'au înțeles și respectat împrumutat.

Patroni și muncitori, care cetiți aceste rânduri, de vreți să dispară dintre voi orice neînțelegere; de vreți binele vostru și al omenirii, urmați învățătura Bisericii. În ea veți afla adevăratul îndreptar, adevărata chartă, după care umblați.

Ioan Vultur

Aurul și argintul prin foc se lămuresc,
omul prin bătăia cugetului.

Intronarea Sf. Inimi în familie

Înainte de a încheia seria considerațiilor despre Sf. Inimă a lui Isus, să ne oprim o clipă asupra acestei dorințe a lui: *intronarea* în familie. Isus dorește ca în familiile creștine să fie intronată, adică introdusă cu multă cinste și dragoste icoana Sf. Sale Inimi. Prin aceasta dorește ca să fie Stăpânul, Prietenul și Sfătătorul fiecărei familii: „De aceea Inima mea este izvorul tuturor binecuvântărilor, ea dorește să răspândească din belșug aceste binecuvântări, în toate locurile unde va fi expusă icoana Inimii mele Sfinte, pentru a fi iubită și cinstită — și prin acest mijloc va uni familii desbinată. Va ocroti pe acele cari se sbat în nevoi, va răspândi dulceața iubirii sale în toate comunitățile unde va fi cinstită dumnezeiasca Sa icoană“

Prin intronare se recunoaște Dumnezeu și dreptul ce-l are de-a governa familia și prin aceasta se urmărește recucerirea societății întregi, din familie în familie, și întoarcerea ei la Dumnezeu.

Se cheamă *intronare* pentru că Icoana Sf. Inimi este așezată la loc de cinste, în cămin și ca de pe un tron Isus stăpânește cu mila și dragostea lui pe toți membrii familiei.

O, în câte familii nu se găesc Magdalene și Augustini, fii risipitori și morți, lacrimi și suferințe, chinuri și amărăciuni. Lăsați să intre Isus cu bunătatea-i fără margini în familiile voastre. El va face iarăși minuni ca odinioară când bătătorea drumurile Palestinei. Magdalenele și Augustinii se vor întoarce, fii risipitori și morți vor învia, lacrimile și suferințele vor înceta, chinurile și amărăciunile vor dispărea. „Veniți la mine toți cei osteniți și împovărați și eu vă voi mângăia“

Avem nevoie de El, numai de El și de nimeni altul. Numai El ne poate înțelege plânsul pentru că și El a plâns, numai El cunoaște spini suferinței pentru că i-a simțit; El singur poate aprecia amarul vieții pentru că

l-a trăit: a fost sărman între sărmani și muncitor între cei năpăstuiți.

Cât e de ușor calvarul vieții când îl știm pe El martorul de fiecare clipă al strădaniilor, și triu așurilor noastre.

Părintele *Matei Crawley*, marele apostol al intronării Sf. Inimi povestește că a făcut intronarea într-o familie alor doi tineri muncitori căsătoriți de curând. La câțiva ani l-au chemat să-i vadă. Erau amândoi bolnavi, într-o odaie sărăcăcioasă și în mare mizerie, dar icoana Sf. Inimi nu lipsea — „Sunteți tare nenorociți, fiii mei“. — „Nenorociți, noi?“ întrebă tânărul femeie istovită de suferință. Nu, părinte, noi nu suntem nenorociți. E adevărat că am suferit, dar am suferit împreună cu El... E adevărat că am plâns, dar am plâns cu El. Aducându-ni-L în casă, Sfântia ta, ne-ai spus că El ne va mângăia în toate necazurile noastre, că El ne va îndulci toate suferințele... Și așa a fost, Părinte...“

Intronarea o face preotul printr-o slujbă specială, într-o zi pe care o alege familia respectivă. Ziua aceasta poate să fie: Prima Vinere, o sărbătoare, sau o zi însemnată a familiei: aniversarea numelui sau a cununiei. Cei ai casei vor fi prezenți, mărturisii și cuminecați și vor recita și cânta rugăciunile și cântările prescrise.

După slujbă vor iscăli toți două „documente“ desore marele eveniment: unul va rămânea în casă iar celălalt va fi trimis la secretariatul diecezan al operii pentru intronarea Sf. Inimi.

Isus vrea să ne fie Rege și Prieten. Să-l primim!

Părintele Crișanu

Nimic nu este mai multumitor în cursul vieții unui om cinstit decât de a-și fi făcut bine datoria.

Colbert

Când limba cârțitoare te împunge, adu-ți aminte că nu de fructele cele mai rele se leagă viespii.

Bürger

Cel ce crede în Dumnezeu nu este nici odată singur.

Cu prețul unei jumătăți dintr-o găină poți să te abonezi pe un an de zile la „Unirea Poporului“.

De-ale plugăriei

Planul de semănături pentru toamnă
În consiliul superior al Economiei Naționale s'au cercetat lucrările ce se vor face pentru semănăturile de toamnă. S'a hotărât să se ia măsuri pentru a se semăna la toamnă: Răpă de toamnă 15.800 hectare, Grâu de toamnă 2 milioane 600.000 hectare, Secară 150.000 ha, Orz de toamnă 75.000 ha, Borceag 1.600 ha, Ovăs 1.300 ha, Lucernă veche 101.000 ha, și Trifoi vechiu 13.000 ha.

Suprafețele cari sunt a se semăna, vor fi repartizate pe județe.

Vom avea bună recoltă de cartofi și sfeclă de zahăr. După aprecierile făcute de Camerele agricole se crede că în anul acesta vom avea cartofi aproape 180.000 vagoane, iar sfeclă de zahăr 56.000 vagoane. După calculul pricepătorilor, se spune că am putea avea în anul acesta vre-o 8000 vagoane zahăr, deci ca mult mai mare cantitate ca în anul trecut.

Măsuri pentru a spori creșterea animalelor. Direcțiunea creșterii animalelor, dorind să sporească numărul animalelor, a luat mai multe măsuri de ajutorare a crescătorilor de animale.

Fiindcă în Maramureș sunt întrecători mai mulți taurasi de rasă și juninci s'au dat 200 milioane lei, cu cari să se cumpere tauri și juninci din Maramureș, cari vor fi împărțiți crescătorilor din județele Dâmbovița, Prahova, Argeș și Muscel.

Pentru a putea pune la îndemâna micilor crescători porci și scrofițe de rasă, Ministerul Agriculturii a mai luat măsuri pentru înființarea de crescătorii la Pădureni, Homorod, Râșetu, Grași, Brebeni, Mangalia, Domnița și Peștera.

Ce producție de porumb vom avea. Semănăturile de porumb în general sunt bune deși au lipsă de ploaie. Dacă nu va fi un mult seceta, s'ar putea să avem o recoltă de 300.000 vagoane, în nici un caz nu vom avea însă mai puțin de 250.000 vagoane. Producția la hectar va fi între 700—800 kgr.

Mijlocia producției pe țară ar fi mai mare dacă nu ar fi câteva județe din Moldova, unde recolta va fi foarte slabă.

Foita „Unirii Poporului“

Doina haiducului

— Bădișor haiduc vestit,
Cedrul, azi ți-e împânzit

Cu panduri
Cu inimi goale
Numai pene
Și pistoale.

— O cărare, undeva,
Nu mi-o știe nimenea —
N'o ști' cucul
Nici haiducul,
Nici feciorii
Vânătorii,

Căci mi se pierde urma
Pe unde nu vezi turma.
Că-mi sunt prietini
Brazilii, spinii,
Scorburele,
Mărăcinii.

De-și incurcă semnele
Cei ce-așază lemnele...

Noaptea, vara
Și chiar iara,
Imi vrea bine
Ca și tine...

— Atunci du-te bădiță,
U' pe-aici pe hudiță

Și te 'ntoarce
Vino iară,
Vin' bădiță
Măne seară;

Te întoarce, nu lăsa,
Să te-aștepte dragostea.

Culeasă din com. Boarta,
dela Ț. Dumitru Răchită.
Lucian V. Aurelian

Invingerea de sine

Toderică, dragul meu!

Îți mai aduci aminte de ziua aceea când ți-am dat o cărticică s'o cetești? Te-am văzut atunci cum te-ai dat de o parte și dacă ți-a plăcut tare, te-am văzut cum ai mai chemat băeți lângă tine și le-ai spus și lor.

Te indemn, Toderică, ca să te rogi de domnul director să-ți dea ție cheile dela bibliotecă și dela muzeu, că știu că ți le dă bucuros. Tu să împarți cărțile, ce vezi că se potrivește cu ce și-a ales fiecare de învățat. Mai scoate afară muzeul și împarte obiectele pe la copii. Semințele dă-le celui ce și-a ales cânepa, sulurile celui ce și-a ales fabricarea hârtiei și dă-i și celui ce-ți cere aibumul cu chipuri din viața lui Hristos. Să umble muzeul din mână în mână.

Caută de vezi cum muncește fiecare la învățatură, că muncitorul bun de acum se cunoaște. Fă-ți un caiet din coală, lasă-i fiecărui copil câte o pagină și scrie în ce zi a început să învețe ceva ce și-a ales el și în ce zi a terminat. Știu că asta-i va plăcea mult doamnei care vă învață. Când zice unul că-i gata, tu să-i scrii numele pe tablă, ca să se știe cine și ce a lucrat și să stea pe rând fiecare înaintea clasei să-și arate lucrul și învățatura sa.

Toderică, vei vedea tu că copiii nu au numai bune, că au și rele. Nu prea au prevedere ca să se apuce de azi pentru lucrul de mâne și dacă odată s'au apucat apoi ușor se lasă. Dar copiii de pe satele noastre

sunt isteți și răbdurii și de aceea cred eu că cu o școală nouă, cu învățatura de sine, voi veți scoate țara noastră în fruntea altor țări.

Te mai rog de ceva. Spune-i doamnei care vă învață, să te lase să aduni odată copiii și să le spui că nu e bine să se certe, să se bată, să mintă, să fure. Să le spui să se învingă pe sine. Când se învinge copilul pe sine, atunci nu trebuie să-i spui ce să facă și ce nu, că știe el preabine. Invingerea de sine e dela Dumnezeu.

Să știi, Toderică, că doamna care vă învață pentru asta te are drag.

Tu fă-te lor judecător. Întreabă-i de vreau să fie pedepsiți cei răi, că vor răspunde toți într'un glas: *da*. Lasă-i pe ei să dicteze pedepsele, dar să nu rămâie nici unul nepedepsit, dacă nu s'a împăcat cumva cu părașul său ori nu a fost iertat.

Și-ți mai scriu ceva pentru tine. Am băgat de seamă odată că erai cu niște copii mai mari ca tine și te radeau că tu nu știi să vorbești spurcăciuni ca ei și mi-a părut bine că nu te-ai luat după ei, că te-ai învins pe tine. Mai ia-ți lângă tine vre-o doi, trei copii, dar să fie și ei la suflet ca tine. Băgați-vă printre cei răi și stați mândri, că voi nu sunteți ca ei. Li vedea tu că și cei răi se schimbă. Nu într-o zi, nici în două, dar se schimbă de bună seamă. Dumnezeu vouă vă ajută ca să aibă fiecare parte de învingerea de sine.

Rog pe cetitori să dea această scrisoare copiilor, s'o cetească și ei.

Toma Cocișiu

Vieata cetățenească

Garantiile democrației

Democrația, — după cum am văzut, — este un fel de a înțelege și de a trăi viața cetățenească. Din cele de până acum, cetătorii s'au convins, desigur, că democrația este cel mai bun fel de a înțelege și de a trăi viața cetățenească. Cu toate acestea în ultimii zeci de ani, oamenii și chiar popoare culte, prin conducătorii lor, au părăsit drumul bun al democrației, pe care abia îl găseră și, abătându-se dela calea cea dreaptă, ei au ajuns sub stăpânirile dictatoriale, care urmăriind planuri de viață croite de creere infierbântate, au dus lumea întreagă în valurile crunte ale războiului. Poporul, adică mulțimea cetățenilor din orice stat, este dornic de democrație, căci după cum știm democrație înseamnă: libertate, egalitate și dreptate. Cum se poate atunci ca, deși toți vrem democrația, totuși din când în când, o mână de oameni ambițioși și poate chiar răi la suflet, să poată alunga democrația din viața poporului? Lucrul nu se explică altfel decât prin lipsa de atențiune a cetățenilor.

Democrația ca orice lucru omenesc, ca să fie trainică și de lungă durată, trebuie asigurată într'un fel oarecare. Isvorul democrației, după cum am văzut, este în sufletul nostru, al cetățenilor. Garantiile democrației, adică proptelele cari să o întărească în contra vânturilor dușmănoase și să-i asigure lungimea de zile, tot acolo trebuie găsite și așezate. Doar știm cu toții că dacă isvorul este bogat în apă la fâșnirea din pământ, niciodată nu va putea seca pârâiașul care duce în lume apele isvorului.

Iată câțeva din regulile vieții sufletești a fiecărui cetățean, care puse în practică ne vor garanta trainicia democrației noastre.

Înainte de toate trebuie ca fiecare cetățean stând de vorbă cu sine și cu alții ori cetind în cărți să se lămurească bine, cinstit și corect, ce înseamnă aceea, democrație. Ca o regulă pentru a ne controla dacă înțelegem bine democrația amintim că acest fel de viață de stat urmărește întâi binele mulțimii, adică a tuturor cetățenilor, dar și al fiecărui individ în parte. Statul democratic chiamă la ordine și îndreaptă pe cei cari greșesc, dar nu distruge decât pe cei cari prin faptele lor tâlhărești se scot singuri de sub scutul apărător al legii.

Democrația trebuie trăită zi de zi în sufletul și în faptele noastre. Cum se poate face aceasta? Așa că în viața cetățenească urmăm zi de zi regulile fixate drept isvor al democrației.

Un mijloc important pentru trăirea zilnică a democrației este străduința ce trebuie să o aibă fiecare cetățean, care a înțeles bine ce este democrația, de a-i lămuri și pe cei din jurul său asupra acestui mare bun al omului. Silindu-ne să lămurim pe alții asupra democrației vom ajunge ca și noi să o înțelegem tot mai bine și mai în întregime.

Trebuie să avem apoi curajul părerii proprii. Cel care are o părere asupra unui lucru, dar nu îndrăznește să o spună și altora îi ca și când nu ar avea nici o părere, căci îi va fi teamă și să trăiască în conformitate cu părerea care crede că o are.

Ultima garanție a democrației este hotărârea tare de a face orice pentru apărarea ei. Decât o viață în robie este mai prețioasă o jertfă pentru democrație. Nu vom ajunge însă niciodată la trebuința de a ne jertfi viața pentru democrație, dacă fiecare cetățean se va sili să fie zi de zi un tot mai bun democrat. Știute sunt vorbele atât de adevărate: *mult pot puțin buni împreună*. Ne întrebăm: cât vor putea atunci mulți buni împreună? Cine va putea strica democrația noastră, dacă noi toți ori barem 80—90 din sută suntem democrați cinstiți și buni?

După toate explicațiile noastre, unii cetători ar putea zice: da! bine, aș lua eu în mână acest bun, democrația, dar oare luând-o în mână și în inimă nu-mi pierd alte bunuri ce le am? Nu, nu!, căci democrația așa cum o înțeleg și o trăesc toate popoarele nu înseamnă răpire de bunuri, ci chiar înmulțirea bunurilor. Asupra acestei îngrijorări vom mai sta de vorbă altădată.

N. Comșa

Cunoștințe folositoare

Hrana vitelor

— nutrețul —

Grija fiecărui gospodar care are vite este *nutrețul*. Fără nutreț bun, vitele slăbesc, iar vitele slabe, rău le putem folosi pentru muncă. Nutrețul ce-l dăm vitelor este *verde și uscat*.

Nutrețul verde se dă la cai, vite cornute, porci și oi. E bun chiar și pentru gălățe.

Pentru vitele și caii cari muncesc, nu-i de ajuns numai nutrețul verde fiindcă e apos și nu-i destul de hrănitor. Deaceia trebuie să le dăm pe lângă nutrețul verde și uruială sau ovăs.

Nutrețul verde ce se dă porcilor, trebuie tocat și amestecat cu tărățe sau uruială, sub formă de opăritură caldă.

Secara semănată de vreme amestecată cu mazăre, e un bun nutreț verde.

Porumbul de nutreț încă e foarte bun, mai ales pentru vite. Caii nu-l prea mănâncă. Mulți seamănă porumbul verde amestecat cu mazăre. E un nutreț minunat.

Lucerna și trifoiul verde încă e un nutreț foarte bun, dar trebuie să avem grijă ca

vitele să nu se umfle, dacă mănâncă prea mult. E bine ca lucerna ori trifoiul să se dea vitelor, amestecate cu paie, sau să se lase o zi două la soare să se veștezească. În nici un caz să nu se dea vitelor îndată după coasă sau fiind rouate.

Nutrețul verde, mărunțit cu mașina se amestecă cu paie și așa se dă vitelor.

Nutrețul uscat este fânul; se dă cailor, vitelor și chiar și porcilor.

Fânul este cu foi late, tare și cu foi mici și subțiri. Cel cu foi late e bun pentru vitele cornute; cel tare e bun pentru cai, iar cel cu foi mici și subțiri îl mănâncă bine oile.

Fânul din iarbă bătrână nu e așa bun ca cel cosit în floare. Cel mai bun fân e cel cosit la începutul înfloritului.

Otava e un nutreț foarte bun pentru vitele mai tinere. Otava se mistuie mai ușor decât fânul.

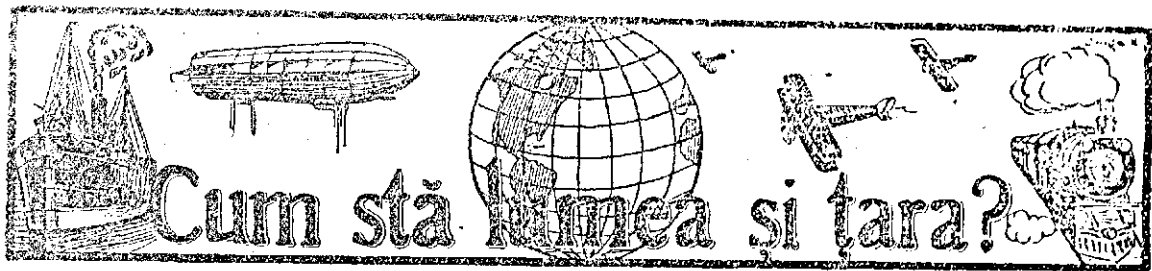
Nutreț prețios e lucerna și trifoiul dacă acestea au fost cosite la începutul înfloritului

Borceagul e nutreț bun pentru vitele cari muncesc greu.

Sparceta e bună pentru oi, iar pentru cai a minunat meicul și mohorul.

Porumbul de nutreț, mai ales murat, e bun pentru vitele de lapte.

Ion Popu-Câmpeanu

Conferința de pace

a celor 21 de națiuni și-a reinceput lucrările la Paris, în ziua de 29 Iulie. Dl. Georges Bidault, primul ministru și ministru de externe al Franței a rostit cuvântul de deschidere în numele națiunii gazdă: Franța. La această conferință se vor discuta proiectele de pace ale statelor cari au luptat alături de Germania împotriva Națiunilor Unite, proiecte cari au fost trimise celor 21 pe puteri cari iau parte la această adunare. Nu fac parte dintre cele 21 de puteri cele 5 țări — printre care și România — cu care urmează a se încheia tratatele. Totuși, unele telegrame au anunțat zilele acestea că Italia, Ungaria și Bulgaria ar fi fost invitate la conferință. Să crede că fiecare stat va trimite la Paris câte o comisiune, spre a fi la fața lucrului atunci când interese importante ale lor vor fi discutate de cei 21. Din declarațiile marilor puteri reiese că încheierea tratatelor de pace nu va însemna un „diktat“, ci că cei interesați vor fi ascultați.

Tratatul de pace

cu România, după cum spun corespondenții diplomați, va fi întărit, după terminarea conferinței celor 21 de națiuni, de către Uniunea sovietică, Statele Unite și Marea Britanie.

Statele învinse, la conferința păcii

D. Bevin, ministrul de afaceri străine al Marelui Britanii a spus în Camera Comunelor, că statele învinse vor participa la conferința păcii pe picior de egalitate cu statele învingătoare.

Rezultatul alegerilor din Turcia

Rezultatele finale ale primelor alegeri generale democratice din Turcia, ținute Duminică, 21 Iulie, sunt următoarele: Partidul republican al poporului (guvernul) 396 locuri, partidul democrat 62 locuri și independenții 7 locuri. Deci ele s'au terminat cu victoria totală a partidului republican guvernamental. Dl. Bayer, fruntașul opoziției, nu recunoaște sinceritatea alegerilor.

Revoluția în Bolivia

Bolivia este o țară în America de Sud. În fruntea statului era un președinte. Actualul președinte Villanel, venise la putere în urma unei lovitură militare de stat, în Decembrie 1933. Răscoala împotriva președintelui și a guvernului a început în capitală, La Paz. Peste 2000 de persoane au fost omorâte și alte 3000 rănite, cu prilejul acestei revoluții. Președintele republicii a fost împușcat mortal de un elev, apoi spânzurat într-o piață publică.

Omorârea președintelui a fost urmată de revolta studenților, care a durat 5 zile. Noul guvern are în fruntea sa pe d. Jonje Gnittierrez, președintele Curții Supreme de Justiție.

Alegeri în Bulgaria

Alegerile pentru Adunarea Națională a Bulgariei se vor ține în ziua de 27 Octombrie, iar referendumul asupra proclamării Bulgariei ca republică va avea loc la 8 Septembrie, după cum a hotărât comitetul național al Frontului Patriei.

Sărbătoarea Poloniei

Polonia — vecina noastră dela Nord — a sărbătorit doi ani de când — la 22 Iulie 1944 — comitetul polonez de eliberare națională a început lupta pentru scăparea de sub urgia hitleristă. Infruntând toate greutățile ocupanților germani, poporul polonez a organizat o îndărjită rezistență, iar armata populară a intrat alături de Armata roșie pe teritoriul Poloniei în vara anului 1944, urmărind pe Nemții ce se retrăgeau în debandadă. Această sărbătoare a reamintit poporului vecin șirul lung al atâtor suferințe, dar și eroica luptă — incununată de succes — pentru independența Statului.

Declarațiile Dlui Bevin

Vorbind la o întrunire a Soc. anglo-olandeze, dl. Ernest Bevin, ministrul de externe al Marelui Britanii, a declarat următoarele: „Trăim într-o stare foarte grea a societății. Sunt de părere că cu fiecare zi ce ne depărtăm mai mult de fierbințeala războiului, cu atât devenim mai sănătoși. Și sper că, în ciuda tuturor greutăților prezente, cu cât ne depărtăm mai mult de războiu, cu atât vom forma o mai bună și mai sănătoasă ordine în lume“.

Un groaznic atentat în Palestina

Două bombe au explodat în marele hotel „Regele David“ din Ierusalim, unde se găsesc birourile statului major englez. Se declară că numeroși ofițeri superiori britanici și funcționari de-ai guvernului ar fi fost uciși în acest atac terorist. Numărul persoanelor omorâte în urm. exploziei ar fi între 50 și 60. În Camera Comunelor, la Londra, s'au făcut declarații referitoare la acest atentat și se crede că se vor lua importante măsuri.

Alte scurte știri

— În Statele Unite sunt temeri de recoltă slabă din cauza secetei.

— Ungaria are o recoltă de grâu de trei ori mai mare și o producție de zahăr de zece ori mai mare ca cea din anul trecut.

— O delegație arabă se găsește la Va-

tican (Roma) pentru a arăta Sf. Părinte situația arabilor creștini din Palestina.

— Ziarele egiptene cer noi alegeri, pentru ca un guvern nou să ratifice tratatul anglo-egiptean.

— Dl. Molotov a avut o întrevedere cu primul ministru cehoslovac Gottwald, care se găsește în fruntea unei delegații guvernamentale la Moscova.

— Mareșalul Montgomery — învingătorul Nemților — a fost făcut cetățean de onoare al Londrei.

— D. Trygve Lie, secretarul general al O. N. U. a stat câteva zile la Moscova.

A doua manevră cu bomba atomică.

În ziua de 24 Iulie s'a făcut cea de a doua manevră cu bomba atomică tot la Bikini. Prima bombă atomică ce a fost aruncată la 1 Iulie, a explodat în aer. Aceasta a explodat în apă. Când a făcut explozie, a fost aruncată în aer, la înălțime de 2 km. o coloană de apă de o grosime de peste 1000 metri. Părea că este un munte îngrozitor de apă înegrită. Când a ajuns la o înălțime mare și-a schimbat culoarea în alb, apoi în galbeniu, iar vârful a început să se lătească ca o ciupercă uriașă. A stat așa suspendată câteva clipe, apoi a căzut în mare, într'un cerc de 7 km. Deasupra apelor planau nori grei de fum, având în mijloc două limbi gigantice de foc. După aceasta s'a auzit o zguditură puternică în apă și valuri mari de apă au inundat insula vecină cu Bikini. Când norii au început să se împrăștie, s'au văzut vapoarele cari au rămas nescufundate. S'au scufundat într'o clipă, ca o jucărie vasele: *Arkansas*, *Saratoga*, iar vasul japonez *Negata*, a rămas foarte înclinat. — Tot locul unde a explodat bombă samănă cu un rug de foc, fum și aburi.

Colțul gospodinei

Salată de dovlecei

Pentru salată se alege un dovlecel foarte crud ca să nu mai fie nevoie să scoatem semințele și să rămână așa întreg. Se fierbe în apă clocotită cu sare, se răcește și se taie felioare rotunde așezându-se pe o farfurie. De-oparte se prepară un sos rece care se toarnă peste dovlecel și anume: se amestecă într'o ceașcă puțin oțet cu ulei cu sare și pătrunjel tocat. Salata aceasta se poate folosi la orice fel de mâncare ori friptură afară de preparatele cu zahăr în sos.

Mâncări de dovlecei

Dovlecelul curățat se taie pătrățele potrivite și se pune în grăsime ori ulei înfierbântat. Se acoperă cu un capac să se aburească bine. În acest timp facem următorul sos: Prăjim o ceapă tăiată mărunt iar când s'a înmuiat bine punem o lingură de făină puțină paprică și o stingem cu apă atâta cât să acopere dovleceii și să treacă peste ei cât grosimea unui deget. Se sară sosul și se pune peste dovlecei lăsându-i la un foc moale să mai fiarbă un sfert de ceas. Înainte de a fi servit la masă i se pune pătrunjel tocat mărunt și o lingură de smântână

Prof. Emilia Barna

România

Ministerul Justiției

Dos. Nr. 50 Cet. f. 1940

Domnul *Wilhelm Schier*, domiciliat în comuna Târnăveni jud. Târnava Mică a făcut cerere acestui minister pentru a i se acorda cetățenia română.

Prin cerere petiționarul arată că este supus Cehoslovac de profesiune electro-monteur născut în comuna Strickerhauser Cehoslovacia la data de 31 Ianuarie 1890 de religione romano-catolică venit și stabilit în țara în anul 1917.

Conform art. 19 din legea privitoare la dobândirea și pierderea naționalității române se publică aceasta spre știința acelor cari ar voi să facă întăm. pinare, potrivit dispozițiilor art. 20 din zisa lege.

Taxa poștală plătită în numerar, conform aprobării Nr. 13.837-42.

Știrile săptămânii

Repararea Palatului Regal. În programul de lucrări al Ministerului Lucrărilor Publice sunt prevăzute și lucrările de reparare a Palatului Regal din Calea Victoriei, a Palatului dela Cotroceni, a Reședinței Regale dela Eforie și dela Curtea de Argeș.

A murit colonelul Brociner. Colonelul Mauriciu Brociner a fost secretar al Palatului și director al Mareșalului sub Carol I, iar mai apoi curtean foarte apreciat sub domnia Regelui Ferdinand I. După moartea Regelui Ferdinand s'a retras, primind o pensie dela Palat. A murit în vârstă de 90 ani.

În Franța speculanții sunt pedepsiți cu moartea. Consiliul de miniștri francez a aprobat să se aducă o lege prin care toți speculanții la bursa neagră și mai ales speculanții cu alimente să fie pedepsiți cu moartea.

Cel mai nou vas de bălăie englez. Cel mai nou vas de bălăie englez se cheamă *Vanguard*. Se spune despre el, că nu se teme nici de bomba atomică. Cuprinde echipament secret și 100 de tunuri. Acest vas, venind din Clyde la Devonport, în timpul călătoriei a fost atacat de un avion de bombardament greu și de un avion torpilor, pentru a se încerca puterea lui de rezistență. Și *Vanguard* a rezistat în chip strălucit acestor atacuri.

Trecuți de un veac. În Germania trăiește un bătrîn cu numele Peter Pringle, care a implinit 116 ani. El spune, că viața sa atât de lungă se datorește faptului că a mâncat miere și porumb și a trăit tot în aer liber.

În Africa de Sud încă trăiește un bătrîn, doar cu câteva luni mai tânăr decât Pringle. Întrebat, cum a ajuns la vârsta aceasta, el zice că toată viața a mâncat carne și a fummat pipă după pipă.

S'a pierdut Diploma de bacalaureat Nr. 3261 din 1940, eliberată de Liceul Comercial român unit din Blaj, pe numele Boitor G. Gheorghe.

Rugăm pe cine a aflat-o s'o trimită la liceu.

— Episcopia Română Unită de Oradea Mare —

Nr. 2417-1946

Concurs

La Catedrele vacante dela Liceul Teoretic de băieți Român Unit „*Samuil Vulcan*” din Beiuș pentru anul școlar 1946-1947.

În conformitate cu articolul care reglementează raportul dintre Școlile confesionale române și Ministerul Educației Naționale Nr. 2799-1929 la Liceul Teoretic de băieți Român Unit „*Samuil Vulcan*” din Beiuș, conform ordinului On. Minister Nr. 240183-1945 se publică următoarele catedre vacante:

1. Limba română Nr. 4, 2. Latină și Elină Nr. 6
3. Franceză Nr. 8, 5. Italiană Nr. 10, 6. Istoria Nr. 11, 7. Filosofia și ed. cet. Nr. 13, 8. Matematică-fizică Nr. 15, 9. Fizico-chimie Nr. 16, 10. Fizico-chimie Nr. 17
11. Medic școlar Nr. 22, 12. Medic școlar Nr. 23.

Oradea, la 6 Iulie 1946.

† Ioan Suciu
Episcop Auxiliar
Vicar general episcopesc

O Comoară neprețuită. Funcționari guvernului militar britanic, în apropiere de Lemberg, au descoperit o comoară, în valoare de milioane de lire sterline. Cuprinde bijuterii: inele, cercei și pietre prețioase. Au fost confiscate de către nemți de prin țările Europei și ascunse în lăzi, în pivnița unei case. Pricepătorii spun, că e cea mai mare comoară ce a fost găsită până acum în zona de ocupație engleză.

Cu cât s'a scumpit viața? Ziarele din București spun că din 1938 și până azi, costul vieții de toate zilele s'a urcat de 197 ori, iar puterea de cumpărare, a salariilor de cel mult 69 ori.

O balenă uriașă. În Marea de Okotsk, vapoarele sovietice pentru prinderea balenelor, au ucis o balenă de 109.000 kgr. Numai inima acestei balene cântărește 1900 kgr. E cea mai mare balenă ce a fost prinsă de 25 de ani încoace.

Pengő-ul unguresc a fost scos din circulație. Printr'o ordonanță a Ministerului de finanțe ungar, banii numiți „pengő” au fost scoși din circulație. S'a scos o nouă monedă numită „pengő-index”, care va putea fi folosită numai până la 1 August. Dela aceasta dată va începe să circule florinul.

Scoaterea nemților din Cehoslovacia. După cum se vestește din Praga, a început scoaterea nemților din Cehoslovacia. Zilnic pleacă câte 12.000 de nemți. Au fost înființate 80 de puncte de plecare în toată țara. Guvernul cehoslovac grăbește evacuarea nemților, fiindcă vremea e bună și pot să plece mai ușor.

Și-a ucis fata spre a hrăni familia cu carnea ei. O japoneză a fost condamnată la 14 ani închisoare pentru că și-a ucis fata de 17 ani și-a hrănit cu carnea ei pe ceilalți membri ai familiei. Este cel dintâi caz de canibalism cunoscut în Japonia.

— Episcopia Română Unită de Oradea Mare —

Nr. 2380-1946.

Concurs la catedre vacante

dela Liceul Teoretic de Fete Român Unit din Beiuș pentru anul școlar 1946-1947.

În conformitate cu articolul care reglementează raportul dintre Școlile confesionale române și Ministerul Educației Naționale Nr. 2799-1929, la Liceul Teoretic de fete Român Unit din Beiuș, se publică următoarele catedre vacante: Conform ordinului On. Minister Nr. 240183-1945:

1. Limba franceză Nr. 6, 2. Franceză Nr. 7, 3. Germană Nr. 8, 4. Filosofie și ed. cet. Nr. 12, 5. Matematici Nr. 14, 6. Fizico-chimie-Matematici Nr. 16
7. Desen-caligrafie Nr. 19, 8. Muzică Nr. 19, 9. Medic școlar Nr. 21, 10. Medic școlar Nr. 22, 11. Un post de pedagogă.

Oradea, la 6 Iulie 1946

† Ioan Suciu
Episcop Auxiliar
Vicar general episcopesc

De vânzare

o casă în Blaj str. Regele Ferdinand Nr. 22 cu 4 camere accesorii și grădină. Informațiuni la dl Botezan dela Prefectură.

FABRICA DE STICLĂ ARDELEANĂ S. A. R.

Capital 528.000.000 deplin vărsat. — Reg. Com. București Nr. 514 din 1932

Alba Iulia Nr. 76 din 1931

București strada Doamnei Nr. 1

CONVOGARE

Dnii acționari ai Societății „Fabrica de Sticlă Ardeleană” S. A. R. sunt convocați în adunare generală extraordinară care va avea loc în ziua de 30 August 1946, ora 10 a. m. la sediul social din București str. Doamnei Nr. 1.

ORDINEA DE ZI:

1. Fuziunea S. A. R. „Fabrica de Sticlă Ardeleană” cu S. A. R. Fabrica de Sticlă Turnata și Presata și modalitățile de executare.
2. Sporirea capitalului social dela lei 528.000.000. — la lei 672.000.000 — prin emiterea a 36.000 acțiuni, a lei 4000 — valoarea nominală fiecare.
3. Modificarea art. 5. din statute după cum urmează:

Text vechi

Capitalul social este de lei 528.000.000. — deplin vărsat împărțit în 132.009 acțiuni de lei 4000 valoare nominală fiecare. (Restul articolului rămâne neschimbat)

Pentru a lua parte la aceasta adunare, dnii acționari sunt rugați a depune acțiunile lor, conform art. 22 din statute, la sediul social din București sau la sediul administrativ din Târnăveni, cu cel puțin 5 zile înainte de ziua adunării.

În cazul când în ziua de 30 August 1946, nu se vor prezenta acționarii, reprezentând cel puțin jumătate din capitalul social, se convoacă prin prezenta, conform statutelor, o nouă adunare generală pe ziua de 21 Septembrie 1946, la București la aceeași oră.

Text nou

Capitalul social este de lei 672.000.000 — deplin vărsat, împărțit în 168.000 acțiuni de lei 4000 valoare nominală fiecare (Restul articolului rămâne neschimbat).

Președinte Senor Saporta